

Anlægget maatte udfordre. Bestemmelserne i denne Henseende indeholdes i Lovforslagets § 3, hvor det fremhæves, at Midlerne skulle være tilstede kontant enten som uopfigelige Prioritetslaan eller som Bidrag fra Private eller fra de i Anlægget interesserede Kommuner, og at disse Bidrag ligeledes skulle være uopfigelige. Vi have anset det for rigtigt ogsaa med Hensyn til det Omfang, hvori Prioritetslaan kunne anbringes i Anlæg af denne Natur, at sætte en vis Grænse. Vi have ment, at de ikke i Reglen bør overskride Halvdelen, og at derimod den anden Halvdel burde bringes tilveie paa de andre af mig angivne Maader, nemlig enten som Tilskud fra Private eller fra Kommunerne. En hermed beskægtet Bestemmelse have vi fundet det nødvendigt at træffe i § 5, der iøvrigt fastsætter, at den, der faar Koncession paa et saadant Anlæg, kan overdrage den til et Aktieselskab. Det vil jo nemlig efter den Erfaring, man har havt, i Reglen være Tilfældet, at de, der faae Koncession, ikke blive de, der i Virkeligheden anlægge Banen, men at der dannes et Aktieselskab, som overtager Koncessionen. Vi have nu troet, at det ikke kunde være uhenigtsmæssigt da at træffe en Bestemmelse, som forhindrede, at der, som man i Almindelighed siger, kunde „jobbes“ med den Slags Koncessioner. Der har været gjort Spekulationsforretninger med deslige Koncessioner. Det anses for usundt, urigtigt, og vi have derfor optaget en Bestemmelse i § 5, som siger, at den Godtgjærelse, som et saadant Aktieselskab yder Koncessionshaveren, ikke maa overskride det, som maa erkjendes at være et passende Vedelæg for de Udlæg, som enhver Koncessionssøger i Reglen har, inden han faar Koncessionen. Endnu i en anden Retning have vi troet at burde sikkre Regjeringen et vist Tilsyn, for ikke at berede dem, der maatte indlade sig paa Anlæg af den Natur Forlegheder, om disse end ikke kunne blive af den Betydning og det Omfang som den, jeg nys nævnte. Vi have nemlig ment at burde begrænse den Deltagelse, som Kommunerne kunne yde til et saadant Foretagende. Vi tro, at det i Reglen for et Foretagende af den lokale Natur, hvorom her er Tale, er det bedste Kjendemærke paa, at det har almen Interesse, at private Folk ogsaa yde Bidrag til deslige Anlægs Gjennemførelse. De Private ere de, som i Reglen direkte ville faae Fordel af deslige Anlæg; den Fordel, de kunne aftaase for Kommunen er kun af indirekte Natur. Vi anse det derfor ikke, ialtsald ikke foreløbigt, for at være ganske rigtigt, naar man vil tilstede Kommunerne ubegrænset at anlægge slige Baner uden Bidrag fra Private Side. Vi have derfor i § 3 Lit. b indsat den Bestemmelse, at Kommunerne Bidrag til disse Anlæg i Reglen ikke bør overskride $\frac{1}{3}$ af

hele Anlægssummen. Naar vi regne, at man kan optage indtil Halvdelen i Prioritetslaan, og Kommunerne kunne bidrage $\frac{1}{3}$ til Anlægget, vil det deraf ses, at de Bidrag, som i Reglen maa anses for at burde tilveiebringes fra de Private, der ere interesserede i Anlægget, bør andrage $\frac{1}{6}$ af hele Anlægskapitalen. Jeg glemte før, da jeg omtalte Kommunerne Ret til at stotte deslige Anlæg, at henvise til den Bestemmelse, der findes i § 4, hvor det er tilladt Kommunerne at overtage Garanti for Erlæggelsen af Renter af de Prioritetslaan, der maatte være optagne i deslige Anlæg. Det er en Maade, hvorpaa vistnok ofte deslige Prioritetslaan lettest ville kunne tilveiebringes; men naar Kommunerne indgaa en saadan Forpligtelse, der jo kan blive af en ret anselig Betydning og medføre aarlig ikke ganske ubetydelige Udgifter for Kommunerne, have vi ment i den nævnte Paragraf at maatte begrænse Kommunerne Ret til at understøtte Baneanlæg ved direkte Bidrag til $\frac{1}{6}$ af Anlægskapitalen. At Staten ved at give Koncession paa Anlæg af den Natur ikke bør være hemmet i at give Andre en lignende Koncession, selv om de maatte træde i Konkurrence med de alt erhvervede Koncessioner, have vi anset for rigtigt at udtale og have optaget en Bestemmelse desangaaende i § 15. I § 14 have vi derhos optaget en Bestemmelse, der gaar ud paa, at Indenrigsministeriet bestemmer hvorledes andre Jernbaner skulle finde Tilslutning til Anlæg, der ere komne istand i Genhold til denne Lov. Om end nu disse Anlæg i Reglen, naar de fremkomme, kun vil have en rent lokal Interesse, er det dog tænkeligt, at Forholdene senere kunde forandre sig og ubiville sig paa en saadan Maade, at slige Baners Drift bliver af mere almen Interesse, og det kan i dette Tilfælde som i andre blive Anledning for Staten til at stribde til Indløsning af slige private Baner. De nuværende Koncessioner, som ere givne, bestemme i Reglen, saavidt mig bekjendt, en Eeneret til Anlæg og Drift af Banen omtrent i 90—100 Aar med Ret for Staten til efter 30 Aars Forløb at indløse dem efter en nærmere Regel, der angives i vedkommende Koncession. Vi have anset det for mindre hensigtsmæssigt i dette Lovforslag at optage en lignende Bestemmelse og have ment at Staten burde gives større Indløsningsret, en lettere Abgang til at indløse deslige Baneanlæg, naar den dertil maatte finde Anledning. Bestemmelsen desangaaende findes i § 6 og gaar ud paa, at, naar et saadant Baneanlæg har været i Drift i 5 Aar, er Staten til enhver Tid, med et Varsel af 1 Aar, berettiget til at indløse den. Ligeoverfor en saa stor Ret for Staten maa man selvfølgelig sikkre de Private og de Kommuner, som have anbragt Midler i en saadan Bane, imod,